

505.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU**

z dnia 5 września 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o warunkach obrotu mięsem, pochodzącym z uboju rytualnego.

Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 17 kwietnia 1936 r. o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 237) zarządzam co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. (1) Mięso zwierząt ciepłokrwistych, pochodzące z uboju, dokonywanego w myśl art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 kwietnia 1936 r. o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach, chociażby nie zostało uznane za odpowiadające rytuałowi, jak również przetwory, zawierające mięso z uboju rytualnego, powinny być przed dopuszczeniem do obrotu handlowego oznakowane stosownie do przepisów §§ 8 — 11.

(2) Wywabianie, zacieranie i usuwanie w jakikolwiek inny sposób znaków, stwierdzających, że mięso lub jego przetwory pochodzą z uboju rytualnego, jest zakazane.

§ 2. Mięso i przetwory mięsne określone w § 1 ust. 1 mogą być sprzedawane wyłącznie przez firmy koncesjonowane na warunkach, ustalonych w rozporządzeniu niniejszym.

§ 3. (1) Mięso, pochodzące z uboju rytualnego, może być sprzedawane jedynie w zakładzie tego koncesjonariusza, na którego nazwisko (firmę) było wystawione pozwolenie uboju w myśl § 9 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 26 sierpnia 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych o sposobach i warunkach uboju rytualnego zwierząt gospodarskich (Dz. U. R. P. Nr 70, poz. 504). Wyrażenie „ubój rytualny” oznacza ubój zwierząt, określony w § 1 tegoż rozporządzenia. Odprzedaż lub odstępowanie mięsa innym koncesjonariuszom jest niedozwolone.

(2) Przepisów ustępu poprzedzającego nie stosuje się:

- a) w przypadkach, przewidzianych w § 4,
- b) do mięsa, przeznaczonego do wywozu za granicę,
- c) do podrobów, łożu, krwi, skór, jelit, kopyt i kości.

§ 4. Mięso z uboju rytualnego może być na życzenie właściciela dopuszczone do sprzedaży w koncesjonowanej jatce, pozostającej w administracji zarządu gminy, w której dokonany został ubój, na wa-

runkach, obowiązujących w „tanich jatkach” — w rozumieniu § 43 ust. 1 i § 44 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 29 stycznia 1929 r. o urzędowym badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 305).

§ 5. Sprzedaż mięsa z uboju rytualnego powinna być dokonywana w ten sposób, aby część tuszy, pozostała w miejscu sprzedaży, posiadała znak, stwierdzający pochodzenie mięsa z uboju rytualnego.

§ 6. W przedsiębiorstwach koncesjonowanych w myśl przepisów rozporządzenia niniejszego nie wolno dokonywać sprzedaży mięsa i przetworów innych aniżeli określonych w § 1.

§ 7. Miejsca sprzedaży mięsa i wyrobów, określonych w § 1, powinny posiadać nad wejściem na białym tle fioletowy napis o wymiarach co najmniej 25 × 150 cm: — „sprzedaż mięsa rytualnego”.

II. Sposób znakowania.

§ 8. (1) Mięso (oprócz drobiu), pochodzące z uboju rytualnego, powinno być oznakowane przez organ urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa pieczęcią okrągłą w kształcie obracającego się wokół swej osi wałka o obwodzie 21 cm i szerokości 4 cm. Przyrząd powinien dawać odciski w kształcie prostokąta o długości 13 cm i szerokości 4 cm. Wewnątrz prostokąta powinien znajdować się napis: „ubój rytualny”. Pomiędzy poszczególnymi prostokątami powinny być przerwy długości 8 cm.

(2) Do odcisków pieczęci używać należy farby fioletowej, nieszkodliwej i trwałej.

(3) Szeregi odcisków pieczęci powinny biec w następujących kierunkach:

A. na mięsie bydląt rogatego oprócz cieląt:

1. na stronie zewnętrznej każdej połowy tuszy:
 - a) pierwszy szereg odcisków pieczęci od stawu skokowego do stawu kolanowego, następnie ponad wyrostek kości siedzeniowej do guza biodrowego, wreszcie równoległe do linii grzbietu i górnej linii szyi w odległości od nich ok. 20 cm aż do przekroju szyi;
 - b) drugi szereg odcisków pieczęci ok. 20 cm poniżej pierwszego szeregu, począwszy od kolana do stawu barkowego, stąd zaś po zewnętrznej powierzchni kończyny przedniej do stawu napiętkowego;
 - c) trzeci szereg — ok. 15 — 20 cm poniżej drugiego szeregu, począwszy od fałdu pachwinowego aż do pierwszego żebra;

2. na stronie wewnętrznej każdej połowy tuszy:

- a) od stawu skokowego do brzoju przecięcia kości miednicowej;
- b) od środka łuku kości biodrowej przez tłuszcz nerkowy, a stąd przez środek powierzchni klatki piersiowej do pierwszego żebra, wreszcie przez mięśnie szyi aż do przekroju szyi;

3. na głowie po obu stronach: od tylnego brzegu dolnej szczęki przez zewnętrzne mięśnie zuchwy ukośnie aż do otworu nosa;

B. na mięsie cieląt, owiec i kóz:

1. na stronie zewnętrznej każdej połowy tuszy:
 - a) pierwszy szereg odcisków pieczęci — jak przy mięsie bydła rogatego z tą różnicą, że odległość od linii grzbietu i górnej linii szyi powinna wynosić ok. 10 cm;
 - b) drugi szereg — jak przy mięsie bydła rogatego z tą różnicą, że odległość od pierwszego szeregu powinna być odpowiednio zmniejszona;
 - c) trzeci szereg — od fałdu pachwinowego do górnego brzegu kości łokciowej;

2. na głowie — jak w pkt A 3;

C. na mięsie cieląt i owiec w skórkach:

1. na stronie zewnętrznej powierzchni mostka każdej połowy tuszy przynajmniej po jednej odbitce pieczęci z pełnym napisem;
2. na stronie wewnętrznej każdej połowy tuszy — od stawu skokowego do spojenia kości miednicowej, następnie obok tłuszczu nerkowego i nerki przez środek powierzchni przepony.

§ 9. Drób, bity w sposób rytualny, powinien być oznakowany plombą z napisem, uwidaczniającym na jednej stronie imię i nazwisko rzeźnika, który dokonał uboju rytualnego, oraz nazwę miejscowości, w której poddano drób ubojowi, na drugiej stronie wyrazy: „ubój rytualny”.

§ 10. Przetwory mięsne (wędliny i inne wyroby wędliniarskie), zawierające mięso z uboju rytualnego, powinny być oznakowane plombą wytwórcy z napisem, uwidaczniającym na jednej stronie nazwę firmy i miejscowości, w której przetwory zostały wyprodukowane, na drugiej zaś wyrazy „ubój rytualny”. Konserwy mięsne powinny być zaopatrzone w napisy tej samej treści, umieszczone na opakowaniu.

§ 11. Oznakowanie mięsa, drobiu i przetworów mięsnych, świadczące o pochodzeniu z uboju rytualnego, nie zwalnia od obowiązku oznaczenia na podstawie przepisów ogólnych.

III. Udzielanie i cofanie koncesji.

§ 12. Koncesję na sprzedaż mięsa, pochodzącego z uboju rytualnego, może uzyskać osoba, posiadająca ustawowe warunki do samoistnego prowadzenia rzemiosła — rzeźnictwa i wyrębu mięsa lub wędliniarstwa (masarstwa), pod następującymi warunkami:

- a) mięso, pochodzące z uboju, dokonanego na podstawie pozwolenia uboju, może być sprzedawane wyłącznie w miejscu sprzedaży, wskazanym w dokumencie koncesyjnym;
- b) posiadacz koncesji nie może trudnić się handlem żywcami ani handlem mięsa poza mięsem, wymienionym w pkt a).

§ 13. Poza osobami, wymienionymi w § 12, koncesję może otrzymać zarząd gminny (miejski) z tym zastrzeżeniem, że: 1) będzie on w wykonywaniu rzemiosła zastąpiony przez osobę, posiadającą warunki, wymienione w zdaniu pierwszym § 12, oraz 2) sprzedaż mięsa będzie dokonywana na warunkach, obowiązujących w „tanich jatkach”. Ponadto obowiązuje przepis § 12 pkt a).

§ 14. Koncesje wydaje wojewódzka władza przemysłowa po wysłuchaniu opinii właściwej izby rzemieślniczej.

§ 15. (1) Podanie pisemne o udzielenie koncesji należy wnieść do władzy przemysłowej I instancji, właściwej dla miejsca siedziby zakładu przemysłowego. Podanie to powinno zawierać:

- 1) imię, nazwisko, wiek, przynależność państwową i miejsce zamieszkania ubiegającego się o koncesję;
- 2) dokładne określenie przedmiotu zamierzonego przedsiębiorstwa;
- 3) miejsce prowadzenia przemysłu (siedziba, lokal) i ewentualnie
- 4) firmę przedsiębiorstwa.

(2) Do podania należy dołączyć kartę rzemieślniczą na prowadzenie danego rzemiosła. Jeżeli przedsiębiorstwo ma być prowadzone przez zastępcę, w podaniu obok danych, odnoszących się do osoby koncesjonariusza, należy wykazać równocześnie, że zastępca posiada ustawowe warunki do prowadzenia odnośnego przedsiębiorstwa.

§ 16. Władza przemysłowa I instancji po przeprowadzeniu w jak najkrótszy sposób dochodzenia, czy co do lokalu przemysłowego nie zachodzą przeszkody ze względów sanitarnych, bezpieczeństwa publicznego itp., przesyła podanie do wojewódzkiej władzy przemysłowej.

§ 17. Władza przemysłowa może odmówić udzielenia koncesji, jeżeli petent został skazany prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo z chęci zysku albo za zbrodnię, był ukarany na podstawie art. 6 ustawy z dnia 17 kwietnia 1936 r. o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach lub też jeżeli wydanie koncesji nie byłoby uzasadnione potrzebami obrotu.

§ 18. Wydawanie pozwoleń na zmianę lokalu przedsiębiorstwa koncesjonowanego należy do wojewódzkiej władzy przemysłowej. Podania należy wnieść za pośrednictwem władzy przemysłowej I instancji.

§ 19. Właściwa władza przemysłowa może cofnąć koncesję, jeżeli koncesjonariusz został prawomocnie ukarany za przestępstwo z chęci zysku albo za zbrodnię lub za wykroczenie przeciwko przepisom ustawy z dnia 17 kwietnia 1936 r. o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach i wydanych na jej podstawie rozporządzeń.

§ 20. W zakresie spraw, dotyczących obrotu mięsem i przetworami mięsnymi z uboju rytualnego, nieobjętych przepisami rozporządzenia niniejszego, stosuje się przepisy prawa przemysłowego.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1937 r.

Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*
